

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA GMINY ŁĘDZINY

W BIL-u Nr 6/2004(14) Burmistrz Miasta Łędziny zobowiązał się do przybliżenia mieszkańcom gminy najważniejszych założeń i ustaleń, przyjętego uchwałą Rady Miasta NR XXV/141/04 z dnia 29.06.2004r., „Programu Ochrony Środowiska Gminy Łędziny”. Program ten zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. –Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz 627 z późn. zmianam) będzie przygotowywany przez Gminy i Powiaty co 4 lata, zaś co 2 lata sporządzane będą raporty z jego wykonania, które przekazane zostaną odpowiednio Sejmikowi Województwa i Radzie Gminy.

Struktura Programu Ochrony Środowiska, cele ekologiczne Gminy, priorytety realizacyjne, harmonogram działań własnych i działań koordynowanych Gminy przedstawione zostały radnym i społeczeństwu Łędzin w czerwcu 2004 r. W tym wydaniu BIL, zgodnie z podjętym zobowiązaniem, przedstawiamy zadania Gminy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, jako że te działania budzą największe zainteresowanie mieszkańców. W następnych numerach biuletynu informacyjnego zaprezentujemy pozostałe problemy środowiskowe.

1. Charakterystyka i ocena stanu aktualnego

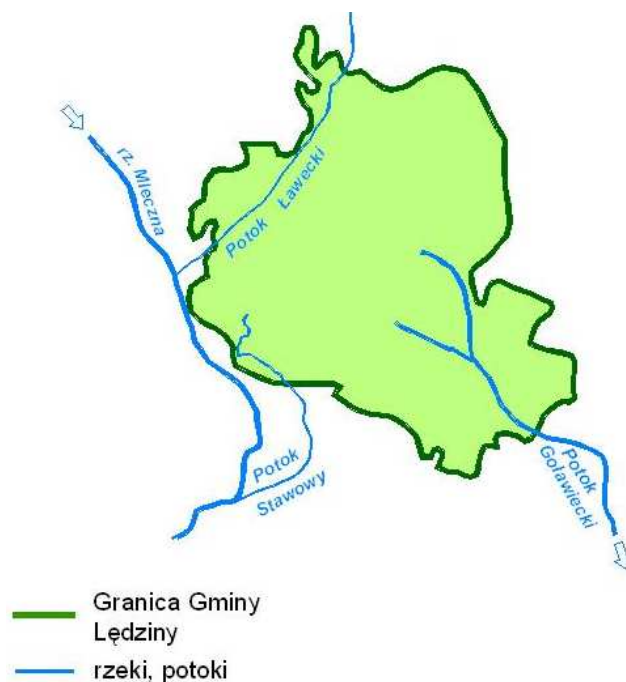
Wody powierzchniowe

Gmina Łędziny położona jest w zlewni Wisły i jej dopływów Potoku Ławeckiego (Przyrwa) i Potoku Goławieckiego. Główne ciek wodne na terenie Gminy są ponadnormatywnie zanieczyszczone. Głównym czynnikiem wpływającym na zanieczyszczenie tych wód jest przemysł, zwłaszcza wydobywczy (Potok Ławecki odprowadza wody dołowe z KWK Wesola natomiast Potok Goławiecki odprowadza wody dołowe Kompani Węglowej S.A. KWK Ziemowit). Mniejsze ciek takie jak rowy melioracyjne są także zanieczyszczone, jednak głównie przez mieszkańców oraz prywatne zakłady pracy.

W obrębie Łędzin znajduje się obecnie niewiele zbiorników powierzchniowych. Do największych należą stawy leśne tzw. Rybaczówka- zagospodarowane rybacko i rekreacyjnie przez KWK Piast oraz Zbiornik Olszyce- przy którym znajduje się ośrodek wypoczynkowy KWK Ziemowit.

Na terenie Gminy Łędziny zagrożenie powodziowe jest małe. Znaczna ilość obiektów hydrotechnicznych na terenie województwa śląskiego stabilizuje stosunki wodne, zwiększa retencję i zapewnia dobrą ochronę Gminy przed powodzią.

Rysunek: Mapa hydrograficzna Gminy Łęczyny

Zaopatrzenie w wodę

Gmina zaopatrywana jest w wodę z wodociągu grupowego, administrowanego przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach.

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie Gminy wynosi 114 km w tym: 3 km sieci tranzytowej i 111 km sieci rozdzielczej. Długość przyłączy wodociągowych wynosi 13,8 km. Do sieci wodociągowej podłączeni są wszyscy mieszkańcy Gminy Łęczyny, tj. ok. 16 379 osób. W ostatnich latach obserwuje się zmniejszenie zużycia wody, które w 2002 r. wyniosło 814.500 m³, a w 2003 - 649.574 m³

Strukturę zużycia wody w Gminie Łęczyny dostarczanej przez RPWiK Tychy przedstawia poniższa tabela.

Rok	Jednostka miary	Gospodarstwa domowe	Pozostali	Ogółem
2002	m ³ /rok	340 000	292 000	632 000
	%	53,8	46,2	100
2003	m ³ /rok	405 697	61 377	467 074
	%	86,86	13,44	100

Straty wody w sieci wynoszą ok. 20,3 % i są spowodowane głównie występującymi na terenie Gminy uszkodzeniami górnictwa.

Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Lędziny wynosi ok. 29,8 km (w tym 24 km kanalizacji ogólnospławnej i 5,8 km kanalizacji sanitarnej). Sieć kanalizacji sanitarnej administrowana jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Partner” sp z o.o., które aktualnie ma podpisane 572 umowy na odprowadzanie ścieków.

Pozostała ilość ścieków sanitarnych na terenie Gminy gromadzona jest w zbiornikach bezodpływowych i okresowo wywożona wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków. Znaczna część ścieków odprowadzana jest również w sposób niekontrolowany do ziemi i rowów melioracyjnych oraz bezpośrednio do rzek i potoków.

Na terenie Gminy znajdują się 2 oczyszczalnie mechaniczno – biologiczne:

- oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w rejonie szybów Głównych KWK „Ziemowit” w Lędzinach, której przepustowość wynosi 3400 m³/dobę.
- nowa, oddana do użytkowania 20 października 2003 roku oczyszczalnia Hołdunów o przepustowości 1300 m³/d (docelowo obsługiwać będzie ona 8000 mieszkańców). Obecnie do oczyszczalni dopływa ok. 550 m³/d ścieków.

2. Identyfikacja potrzeb związanych z ochroną środowiska Gminy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stanem docelowym

Zaopatrzenie w wodę

Zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę objęci są wszyscy mieszkańcy Gminy Lędziny. Docelowo przewidzieć należy zatem nieznaczny wzrost długości sieci związany z rozbudową uzupełniającą sieci oraz wyposażeniem nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz tereny komercyjne. Wymianie podlegać będą również odcinki sieci w najgorszym stanie technicznym zwłaszcza te, które narażone są na działanie szkód górniczych (rejon ulic Przodowników, Traugutta, Grunwaldzkiej). Należy również zrealizować od kilku lat przygotowywane drugostronne zasilanie Gminy w wodę od strony Ławek, tj. odcinek wodociągu Dn300mm o długości L=2,4 km. Wstępnie oszacować można, że do wykonania pozostanie ok. 5 km sieci wraz z przyłączami.

Ważnym zadaniem do wykonania jest także inwentaryzacja studni kopanych na terenie Gminy, pod kątem ich zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem. Z uwagi na pełne wyposażenie mieszkańców w sieć wodociągową, większość z nich jest wyłączona z eksploatacji i często może znajdować się w złym stanie technicznym. Studnie nieeksploatowane powinny być zasypane lub właściwie zabezpieczone.

Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Zakłada się, że docelowo (ok. roku 2015) na terenie Gminy Łędziny z systemów kanalizacji zbiorczej korzystać będzie 17000 mieszkańców, natomiast 500 mieszkańców z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków. Według koncepcji z 1996 roku szacuje się, że długość sieci kanalizacji potrzebnej do budowy w latach 2004 – 2015 wyniesie ok. 48 km.

Oprócz funkcjonujących 2 oczyszczalni ścieków przewiduje się również wybudować w przyszłości na terenie Gminy 3 nowe oczyszczalnie:

- w Łędzinach o przepustowości 1300 m³/d obsługująca 4500 mieszkańców (do roku 2007)
- w Goławcu o przepustowości 210 m³/d obsługująca 1200 mieszkańców (do roku 2009)
- w Górkach o przepustowości 140 m³/d obsługująca 600 mieszkańców (do roku 2007).

W zakresie budowy kanalizacji deszczowej wstępnie zakłada się budowę ok. 15 km sieci deszczowej. Przy odprowadzaniu ścieków deszczowych z terenów zanieczyszczonych (stacje benzynowe, parkingi, drogi wojewódzkie i krajowe itp.) należy przewidywać wykonanie podczyszczalni wód deszczowych w celu usunięcia zawiesiny i substancji ropopochodnych.

Ochrona przed powodzią

Gmina powinna współdziałać przy opracowaniu programu ochrony przed powodzią, przy czym wskazane jest, aby programy opracowywane były w układzie zlewniowym. Opracowania takie wykraczają poza obszar Gminy Łędziny, dlatego przy pracach nad nimi należy współdziałać z sąsiednimi gminami i powiatami oraz administratorami rzek tj. Śląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych - Rejonowy Oddział Tychy w Bieruniu.

Dla mieszkańców Gminy ważna będzie również informacja, że za korzystanie z wody wodociągowej i odprowadzanie ścieków wnosi się opłaty, których wysokość każdorazowo ustala Rada Miasta drogą Uchwały zatwierdzającej „taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dla Gminy Łędziny”. Rada Miasta Uchwałą zatwierdza również „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków”, w którym określone są: minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, szczegółowe warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług, sposób rozliczeń za zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach, jak też warunki przyłączenia do sieci i możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Taryfy zatwierdzające ceny 1 m³ dostarczonej wody i 1 m³ odprowadzonych ścieków uchwalają Radni Miasta na podstawie przedstawionej im do zatwierdzenia szczegółowej kalkulacji kosztów. W odniesieniu do aktualnie obowiązujących kosztów dostarczenia wody -

4,55 PLN/m³ i odprowadzenia ścieków - 4,39 PLN/m³ kalkulacja ta przedstawia się następująco:

Kalkulacja cen (w PLN) za wodę i odprowadzanie ścieków metodą alokacji prostej dla gospodarstw domowych

* wg danych Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tychach

lp	Wyszczególnienie	Zaopatrzenie w wodę	Odprowadzenie ścieków
Kalkulacja wartość niezbędnych przychodów			
1.1	Koszty eksploatacji i utrzymania w tym	1 606 373	54 649
	<i>Koszty bezpośrednie:</i>		
	▪ wynagrodzenia	113 844	306
	▪ świadczenia na rzecz pracowników	24 202	65
	▪ zakup wody	1 025 582	-
	▪ materiały i środki chemiczne	43 941	10
	▪ energia	3 050	0
	▪ opłata za korzystanie ze środowiska	0	0
	▪ podatki i opłaty inne	87 984	10 950
	▪ usługi transportowe	743	0
	▪ usługi remontowe i konserwacja	48 777	0
	▪ usługi pozostałe	6 383	38 544
	▪ pozostałe koszty	0	0
	<i>Alok.: koszty pośrednie</i>		
	▪ rozliczenie kosztów wydziałowych	18 117	777
	▪ alok. koszty ogólne i działalności pomocniczej	233 299	3 997
1.2	Amortyzacja	101 530	22 338
1.3	Raty kapitałowe ponad wartość amortyzacji	0	0
1.4	Odsetki	0	0
1.5	Rezerwa na należności nieregulowane	0	0
1.6	Marża zysku	17 079	770
	Wartość niezbędnych przychodów	1 724 982	77 757
2	Dotacja [PLN/rok]	0	0
3	Zużycie wody / ilość odprowadzonych ścieków [m³/rok]	405 697	18 987
Cena 1m³ wody / cena usługi odprowadzania ścieków PLN/m³		4,25	4,10
Cena j/w +7% VAT		4,55	4,39

Zespół ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem
mgr inż. Renata Berger